

The Curse Plays Out

1. Ralbag to Shemuel I 3:10

והנה הודיעהו הש"י בדרך הנבואה הרע לעתיד לבא על ישראל עת מלחמת פלשתים שמתו בה רבים מישראל ולוקח ארון האלקים ומתו חפני ופינחס והרע העתיד לבא לנוב עיר הכהנים כי מתו בה בית עלי מלבד אביתר על יד שאול וידמה שלוה אמר החל וכלה כי התחלת הפורעניות היה במלחמה שמת בה חפני ופינחס וכלוי הפורעניות היה בענין נוב עיר הכהנים:

Gd informed him prophetically of the evil that was to come upon Israel in the war with the Plishtim, when many died from Israel, and the Ark of Gd was taken, and Chofni and Pinchas died; and the evil that was to come to Nov, city of kohanim, where the House of Eli would die - other than Evyatar – at the hand of Shaul. It appears that this is why it said "start and destroy [or 'complete']", for the start of the punishment was in the war when Chofni and Pinchas died, and the completion of the punishment was with Nov, city of kohanim.

2. Radak to Shemuel I 22:19

יש לתמוה כי בכל אשר הזכיר הכתוב עונות שאול לא ראינו שהזכיר עון נוב עיר הכהנים ואפילו כשקראם בית הדמלי לא אמר אלא על אשר המית את הגבעונים ולא אמר הכהנים ונראה כי חייבים היו הכהנים ולא נגלה בכתוב עונם זולתי עון בית עלי...

One should be surprised; with all of the sins of Saul mentioned in the text, we have not found it mention the sin of Nov, city of kohanim! Even when it called [his household] "the house of bloodshed", it only said that for killing the Givonim, not for the kohanim! Apparently, this is because the kohanim were guilty; their [personal] sin is not revealed in the text, only the sin of the house of Eli...

3. Ralbag to Melachim I 2:46, Lesson 6

להודיע כי ד' יתברך מסבב סבות להגיע לעושה הרע כרעתו. ולזה סבב שיהיו יואב ואביתר עם אדוניה, להשיב על ראש יואב את דמי האנשים אשר הרג בתחבולה ובערמה, ולהשיב על בית עלי מה שייעד לו הש"י על מה שחטאו לו בניו.

This informs that Gd manipulates events such that the evildoer receives his evil. Therefore, He caused Yoav and Evyatar to be with Adoniyah, to return upon Yoav's head the blood of those he killed with cunning strategy, and to return upon the House of Eli that which Gd had set for him, for his sons' sin against Him.

4. Melachim I 2:27

וַיִּגְרַשׁ שְׁלֹמֹה אֶת אֶבְיָתָר מֵהֵיֹוֹת פֶּהֶן לְד' לְמַלְא אֶת דְּבַר ד' אֲשֶׁר דָּבַר עַל בֵּית עֲלִי בְשָׁלֹה:

5. Talmud, Rosh HaShanah 18a

מנין לגזר דין שיש עמו שבועה שאינו נקרע שנאמר ולכן נשבעתי לבית עלי אם יתכפר עון בית עלי בזבח ובמנחה. אמר רבא בזבח ובמנחה אינו מתכפר אבל מתכפר בתורה. אביי אמר בזבח ומנחה אינו מתכפר אבל מתכפר בתורה ובגמילות חסדים.

רבה ואביי מדבית עלי קאתו, רבה דעסק בתורה חיה ארבעין שנין אביי דעסק בתורה ובגמילות חסדים חיה שיתין שנין. תנו רבנן משפחה אחת היתה בירושלים שהיו מתיה מתין בני שמונה עשרה שנה באו והודיעו את רבן יוחנן בן זכאי אמר להם שמא ממשפחת עלי אתם דכתיב ביה וכל מרבית ביתך ימותו אנשים לכו ועסקו בתורה וחיו הלכו ועסקו בתורה וחיו והיו קורין אותה משפחת רבן יוחנן על שמו.

How do we know that a decree with an oath is never torn up? As in Shemuel I 3:14. [But] Rava said: It will not be atoned with slaughter and gifts, but it will be atoned with Torah. Abbaye said: It will not be atoned with slaughter and gifts, but it will be atoned with Torah and acts of generosity.

Rabbah and Abbaye came from the House of Eli. Rabbah immersed himself in Torah and lived 40 years. Abbaye immersed himself in Torah and acts of generosity and lived 60 years.

Our sages taught: Those who died from a certain family in Jerusalem passed away at age eighteen. They told Rabban Yochanan ben Zakkai. He asked, "Might you be from Eli's family, of whom it says, 'All produced by your house will die as [young] men'? Go involve yourselves in Torah and live." They involved themselves in Torah and lived, and they were called "The family of Rabbi Yochanan" upon his name.

6. Talmud Yerushalmi, Sanhedrin 1:2

רבי חייה בר ווה הוה קאים מצלי, עאל רב כהנא וקם ליה מן חורי מצלי. חסל ר' חייה ויתב ליה בגין דלא מיעבר קומי. שרי רב כהנא מאריך בצלותיה. כיון דחסל אמר כן אתון נהגן לציעורי רבכון? א"ל רבי אנא מבית עלי קאתינא דכתיב בהו "אם יתכפר עון בית עלי בזבח ומנחה" - בזבח ומנחה אין מתכפר אבל מתכפר בתפילה. וצלי עליו וזכה למיסב עד דאיתעבדון טופריי סומקין כהדא דקקה.

Rabbi Chiya bar Abba was praying, when Rav Kahana entered and prayed behind him. Rabbi Chiya finished and stayed in place, so as not to cross before [Rav Kahana]. Rav Kahana prayed at length. When he finished, [Rabbi Chiya]

said, "Is this what you do, paining your masters?" He replied, "My master, I am from the House of Eli, of whom it is written, 'The sin of the House of Eli will not be atoned by slaughter and gifts' – It will not be atoned with slaughter and gifts, but it will be atoned with prayer." And he prayed for him, and he merited to become so old that his nails became red, like those of a baby.

3:1 The Introduction

7. The Envelope

- 2:18 Shemuel serves
- 2:19-21 Eli blesses Chanah, and the family indeed grows
- 2:21 *Shemuel grows with Gd*
- 2:22 Centre: Eli's kids sin
- 2:23-26 *Eli's children ignore his rebuke*
- 2:27-36 Eli's household is cursed
- 3:1 Shemuel serves

8. Midrash, Ruth Rabbah, Petichta 2

"ונפש רמיה תרעב," על שהיו מרמין להקב"ה מהם עובדי עבודת כוכבים לכך הרעיבן הקב"ה מרוח הקדש דכתיב (ש"א ג) ודבר ד' היה יקר בימים ההם.

3:2-10 Prelude to prophecy

9. Abarbanel to Shemuel I 3:2

רוצה לומר הנה היתה עוד סבה שנית מצד עלי לשלא הבין היות הקול ההוא נבואי, לפי שהיה זה ביום ההוא אשר בא איש אלקים אל עלי לדבר אליו, איך יתן לבבו שביום ההוא שבאה לו הנבואה באותו יום תבוא על זה לשמואל נבואה אחרת? הנה בעבור שהיה באותו יום לא הרגיש עלי בדבר.

10. Midrash, Bereishit Rabbah 65:10

"ותכהין עיניו מראות", א"ר אלעזר בן עזריה מראות ברע, מראות ברעתו של רשע, אמר הקב"ה יהיה יצחק יוצא לשוק ויהון ברייתא אמרין דין אבוה דההוא רשיעא אלא הריני מכהה את עיניו והוא יושב בתוך ביתו...מכאן אמרו כל המעמיד בן רשע או תלמיד רשע סוף שעיניו כהות, תלמיד רשע מאחיה השילוני (מלכים א יד) ואחיה לא יכול לראות כי קמו עיניו משיבו, שהעמיד את ירבעם תלמיד רשע, בן רשע מיצחק, ויהי כי זקן יצחק ותכהין עיניו.

11. Midrash, Aggadat Bereishit 41:4

ועלי זקן מאוד. שלשה הזקיניו במהרה מפני רעת בניהם:

- יצחק תחילה מפני צרותיו של עשו בנו, שהיה משתחוה לע"א, והיה מקטיר לה, והעשן עולה, ומתוך כך כהו עיניו של יצחק, לכן כתיב ויהי כי זקן יצחק [ותכהין עיניו מראות] (בראשית כז א).
- אף עלי הזקין מפני צרת בניו, [דכתיב] ועלי זקן מאוד. מפני מה, ושמע את [כל] אשר יעשו בניו (ש"א ב כ"ב).
- אף שמואל הזקין מפני צרת בניו, שנאמר ויהי כאשר זקן שמואל, [ולא הלכו בניו בדרכיו ויטו אחרי הבצע ויקחו שוחד ויטו משפט]

12. Midrash, Aggadat Bereishit 41:2

ועלי זקן מאוד. אתה מוצא בכל מי שכתוב זקנה, אין שם 'מאוד' אלא כאן, ועלי זקן מאוד, והוא בן תשעים ושמונה שנה היה. זש"ה "אשר לא נשא פני שרים וגו'" (איוב לד יט). משל לבריון (פ' פריץ) שנטל אבן וזרק באקונין של מלך, אמר המלך טלו את האבן ושברו בה צווארו, כך עשו בני עלי, הכעיסו להקב"ה יותר מדאי, שנאמר ותהי חטאת הנערים גדולה מאד. אמר הקב"ה אף עלי יזקין מאוד, שנאמר ועלי זקן מאד.

13. Radak to Shemuel I 3:2

וטעם הספור הזה במקום הזה אם ענינו על דרך פשוטו לא מצאתי לו טעם נכון. ואם הוא דרך משל ור"ל עיני הלב, כלומר רוח הקדש, וטעמו שהיתה רוח הקדש הולכת ופוסקת ממנו שלא היתה רגילה אצלו כבתחלה מפני מעשה בניו, לפיכך באה הנבואה הזאת אל שמואל ולא באה אליו.

14. Talmud, Kiddushin 78b

'ונר אלקים טרם יכבה ושמואל שוכב בהיכל ד' והלא אין ישיבה בעזרה אלא למלכי בית דוד בלבד! אלא נר אלקים טרם יכבה בהיכל ד' ושמואל שוכב במקומו.

15. Talmud, Kiddushin 72b

כשמת ר' עקיבא נולד רבי, כשמת רבי נולד רב יהודה, כשמת רב יהודה נולד רבא, כשמת רבא נולד רב אשי, ללמדך שאין צדיק נפטר מן העולם עד שנברא צדיק כמותו שנא' "וזרח השמש ובא השמש". עד שלא כתבה שמשו של עלי זרחה שמשו של שמואל הרמתי שנא' "ונר אלקים טרם יכבה ושמואל שוכב וגו'".

16. Malbim to Shemuel I 3:2

"ועלי שכב במקומו", ר"ל שלא שכב בהיכל ד', היינו מתבודד בעינו ומחשבותיו בעניני הקדש ההיכל והארון, כמ"ש בשמואל (פסוק ג) ושמואל שוכב בהיכל ד' כמו שנבאר, רק שכב במקומו הגשמי ממש שכיבה של שינה.